

Referendum, wondermiddel of zoethoudertje?

Initiatiefnemers van nieuwe referenda lopen zich al weer warm. Hoewel het Verdrag met Oekraïne nog officieel 'heroverwogen' moet worden, dienen nieuwe onderwerpen zich al weer aan. Want, er zijn nog veel meer zaken waar de Nederlandse kiezer zich over uit zou moeten spreken. Denk bijvoorbeeld aan het handelsverdrag met de Verenigde Staten (TTIP). De eerste 96.000 handtekeningen zijn hiervoor al verzameld. De discussie gaat echter nog verder en wordt steeds fundamentele. Het gaat om de vraag of we niet vaker referenda zouden moeten organiseren. Mag de burger niet vaker van zich laten horen? Ja, toch? Maar hoe ver gaan we daarin? Moeten we nu een referendum houden over het referendum als instrument? Wat denkt u?

Een referendum kan niet zo maar worden georganiseerd. Allereerst moeten er 300.000 handtekeningen zijn voor het verzoek. Dan pas wordt een referendum geaccepteerd. Een referendum is in Nederland ook altijd raadgevend, de uitkomst mag als advies worden beschouwd. Ook kan een referendum niet over alle wetten en besluiten gaan. Niet voor alle onderwerpen volstaat een simpel 'ja' of 'nee'. Niet voor alles zijn de opties 'voor' of 'tegen'. Hiermee kunnen wetsvoorstellen onnodig gesimplificeerd worden.

Zeker ook als het gaat om Europese aangelegenheden. Veel van deze wetsvoorstellen bevinden zich in een 'grijs' gebied. Nuance is noodzakelijk. Ook rijst de vraag of een opkomstpercentage van 30% wel voldoende is om te spreken over een meerderheid van de stemmen. Het grootste deel van de bevolking heeft bij een opkomst van 30% namelijk níet gesproken. Hoe neem je die stilzwijgende meerderheid mee? Als voor of tegen? We moeten ons afvragen of het laten spreken van kiezers via een referendum, de weg is waarmee we de betrokkenheid van kiezers op het beleid kunnen vergroten.

Ik ben groot voorstander van de kiezer aan zet. Ik snap dus de vraag om vaker onze stem te laten horen. Eens in de vier of vijf jaar is misschien te weinig. Ik zie dat ook. Zeker wanneer de afstand tussen de kiezer en het

beleid groot is, zoals in Europa. Daarom doe ik u twee voorstellen. (1) Ik stel voor de band tussen kiezer en gekozene te verbeteren. Nu zitten uw afgevaardigden in het Europees Parlement voor 5 jaar. Wat is er tegen om de helft van het Europees Parlement elke 2,5 jaar te kiezen? Alle Europarlementariërs zitten 5 jaar, de helft wordt om de 2,5 jaar vernieuwd. Winst voor de kiezer, zij kunnen zich om de 2,5 jaar uitspreken over kandidaten en resultaten. Dat brengt leven in de brouwerij en vitaliseert de rechtstreekse democratie.

(2) Het kan ook door betere en effectievere regelgeving, op hoofdzaken. Niet steeds nieuwe regels bedenken, maar de samenwerking zoeken. Daar pleit ik al jaren voor. Zo nam ik het initiatief om steden een directere stem in Europa te geven en steden zelf aanspraak te laten maken op de Europese fondsen. Dit werkt. Dat zie je meteen. Steden komen met ideeën, willen meepraten en meedoen. Dit leidt tot het 'Pact van Amsterdam', een nieuwe aanpak die op 30 mei wordt vastgesteld.

Lang niet alles draait om 'voor' of 'tegen' of om 'ja' of 'nee'. Het gaat om het vergroten van de invloed op het beleid, om directe input. Om verbinding en samenwerking. Niet om een placebo en zoethoudertje. Daar zeg ik wel graag 'ja' tegen. U ook?

Meepraten, neem contact op via mijn website:
www.lambertvannistelrooij.nl

Ik dank u wel.